

سخنرانی بیل کلینتون، رئیس جمهوری آمریکا خطاب به شرکت کنندگان در کنفرانس فلسطین و دعوت از آنان برای تأیید لغو منشور ساف.

غزه، چهاردهم دسامبر سال ۱۹۹۸

کلینتون رئیس جمهوری آمریکا، در جریان گفتگوهای «وای ریور» موافقت کرد، در کنفرانس فلسطین که طی آن آخرین گام لازم برای لغو منشور ساف برداشته خواهد شد به سخنرانی بپردازد. اظهارات وی در مقایسه رنج و آلام کودکان فلسطینی که پدرانشان در زندانهای اسرائیل به سر می برند، با مشکلات کودکان اسرائیلی که پدرانشان به دست نیروهای فلسطینی کشته شده اند، خشم و اعتراض بنیامین نتانیاهو نخست وزیر و آریل شارون وزیر خارجه اسرائیل را برانگیخت. وزارت خارجه آمریکا نیز به دنبال آن با انتشار بیانیه ای روشن ساخت که منظور ریاست جمهوری در بیان این مقایسه، اشاره به این نکته بوده است که میان تروریست و قربانی هیچ موازنه ای وجود ندارد. متن سخنرانی از طریق دفتر منشی مطبوعاتی کاخ سفید به دست آمده است.

شما امروز با بلند کردن دستهایتان، پیام آور نکته خوب و تازه ای بوده اید. می دانید چرا؟ چون اقدام امروز شما ربطی به دولت اسرائیل نداشته و مخاطب شما در این اقدام آحاد

ملت اسرائیل بوده است.

من در اینجا از ملت اسرائیل می‌خواهم که به این نکات توجه داشته باشند که برای بسیاری از فلسطینیان، با وجود گذشت پنج سال از امضای توافقنامه اسلو، منافع و دستاوردهای این روند همچنان دور از دسترس باقی مانده‌اند؛ چرا که بسیاری از فلسطینیان، هنوز هم زندگانی بسیار سخت و پرمراتی را می‌گذرانند، فرصتهای شغلی کمیاب و دشوار، چشم‌اندازهای آینده مبهم و تاریک و دامنه درد ورنج بزرگ و عظیم است.

می‌دانم که در نتیجه فقدان عزیزانی که در جریان خشونت‌ها از دست رفته‌اند، جدایی خانواده‌ها از یکدیگر و اعمال محدودیت‌ها در نقل و انتقال افراد و کالاها و اجناس آنان، چه رنج و سختی زیادی را باید تحمل کرد. من نگرانی‌های شما را درباره فعالیتهای شهرک‌سازی، مصادره اراضی و تخریب منازل و خانه‌ها درک می‌کنم. من نگرانی‌های شما و آنان را در قبال اظهارات و بیانیه‌های یک‌جانبه که حاکی از پیشداوری درباره دستاوردهای مذاکرات مربوط به وضعیت نهایی است با عمق وجود حس می‌کنم. و در یک کلام می‌دانم که با وجود گذشت پنج سال از آغاز این فرآیند چشمگیر و قابل توجه، هنوز هم کوله باری از سوءتفاهمات و عدم درک متقابل بر شانه‌های شما سنگینی می‌کند. تغییر رویه و متحول ساختن امور به زمان نیاز دارد و البته دگرگون ساختن اوضاع به گونه‌ای که همگان از این گذر سودمند واقع شوند به زمان بیشتری نیاز دارد.

برقراری صلح مستلزم عزم راسخ و شهامت و گاهی اوقات پاسداری و صیانت از این صلح نیازمند عزم راسختر و اراده و شهامت به مراتب بیشتری است. اما اگرچه به تدریج ولی به طور قطع، توافقنامه‌های صلح با حصول به دستاوردهایی همچون انتقال اراضی، تعیین وضعیت صنعتی غزه و فرودگاه آن، ثمرات واقعی و پیشرفتهای نهادینه خود را نمایان می‌کند. این تحولات نقش عمده‌ای در دگرگونی اوضاع زندگانی بسیاری از فلسطینیان ایفا خواهد کرد.

آقای رئیس، من از شما تشکر می‌کنم، من به خاطر پشتکار و نقش شما در هدایت روند

حاضر به سوی صلح و نیز به خاطر تحمل تمامی انتقادهای از سوی همه طرفها و اراده و عزم شما در تحول اوضاع و پایداری کافی و ایستادگی در کنار آنچه حق و حقیقت است، تشکر می‌کنم. شما برای ملت و مردم خود، کار بزرگ و قابل ستایشی را به انجام رسانیده‌اید.

آمریکا مصمم است هر آنچه در توان دارد برای به ثمر رسیدن میوه صلح انجام دهد و من از اینکه می‌بینیم بخشی از جاده‌هایی که برای رسیدن به این مکان پیموده‌ایم، با کمک و همیاری ما هموار شده‌اند به خود می‌بالم.

من در کمتر از ۲۴ ساعت گذشته به دو تجربه احساسی ارزشمند دست یافته‌ام. یکی هنگامی که با عرفات بودم و چهار کودک فلسطینی که پدرانشان در بند زندانهای اسرائیل گرفتار بودند به دیدن من آمدند. شب گذشته نیز در جریان ضیافت شامی که نتانیاهو برای من ترتیب داده بود با چند کودک اسرائیلی که پدرانشان را در درگیری با فلسطینیان از دست داده بودند ملاقات کردم. ما باید راهی پیدا کنیم که هر دو دسته از این کودکان، زندگی عادی خود را باز یابند. فلسطینیان باید حق اسرائیل و مردم آن را در برخورداری از شرایط امن و سالم زندگانی نه تنها امروز، بلکه برای فردا و همیشه به رسمیت بشناسند و اسرائیل نیز متقابلاً باید حق ملت فلسطین را در تحقق آرمانهایش و زندگی آزادمنشانه، نه تنها امروز، بلکه برای فردا و برای همیشه به رسمیت بشناسد و من از شما درخواست می‌کنم تجربیات مرا در ملاقات با این کودکان به خاطر بسپارید. اگر ترتیب ملاقات من با این کودکان، چیزی غیر از این بود من نمی‌فهمیدم که کدام یک فلسطینی و کدام یک اسرائیلی هستند. اگر این کودکان در یک صف می‌ایستادند و من چشمان گریان آنان را می‌دیدم، نمی‌توانستم بگویم که کدام یک پدر از دست داده‌اند و پدران کدام یک در زندان به سر می‌برند و یا داستان زندگانی این چنینی آکنده از غم و رنج هر کدام از آنها چیست. باید اعتراف کرد که غم و رنج یا شادی هیچ یک از گروهها از نوع منحصر به فرد و متمایز با دیگری نیست.

تحقق اهداف و آرزوهای یک طرف نباید به ضرر و زیان دیگری تمام شود. ما باید باور کنیم که همه می‌توانند در خاورمیانه نوین، پیروز میدان محسوب شوند، همان طور که امروز

شاهدیم. اسرائیلی‌ها از شنیدن آواهای صلح آمیز و آکنده از غرور فلسطینیان در اعلام هویت ملی خویش آزرده خاطر نمی‌شوند و این مسئله نامطلوبی نیست. همچنین فلسطینیان در به دور از هرگونه کدورت و آزرده‌گی خاطر به اشتیاق بر حق اسرائیلی‌ها برای زندگی در محیطی امن و فارغ از بیم و نگرانی اعتراف می‌کنند و با توجه به این روحیات است که من از شما دعوت می‌کنم درباره مقصد آینده به تجدید نظر و داوری بنشینید.

من به خاطر طرد کامل، قطعی و همیشگی مفادی از منشور فلسطین که در آن به لزوم نابودی اسرائیل اشاره شده بود، از شما سپاسگزاری می‌کنم. چرا که این مفاد زیربنای عقیدتی نوعی از مبارزه را تشکیل می‌داد که در جریان مذاکرات اسلوباً اساس آن مخالفت شد. شما با لغو این مفاد یک بار و برای همیشه، پیامی قاطع نه برای دولت اسرائیل، تکرار می‌کنم نه خطاب به دولت بلکه برای ملت اسرائیل فرستادید. خطاب شما آحاد مردم کوچه و خیابان بود. شما قلوب این مردم را تحت تأثیر قرار دادید. من از عمق اهمیت این مسئله برای مردم اسرائیل آگاهی دارم. من چهاربار به عنوان رئیس جمهور در میان این مردم بوده‌ام و وقت زیادی را با آنان، جدای از رهبران سیاسی سپری کرده‌ام، با بچه مدرسه‌ای‌هایی که از شما تنها به اندازه مربی‌شنای خود شنیده‌اند.

آنان نمی‌دانند که چرا شما آنچه را که پدران و پدربزرگهایشان انجام داده‌اند، تا این حد بد می‌پندارید. آنان کودکانی بیش نیستند و برایشان این همه سنگدلی‌های دوطرف جای تعجب دارد؛ این که آنان از پذیرش موجودیت شما به عنوان یک ملت خودداری کنند و این کار واکنشی چنین دهشتناک در پی داشته باشد.

زمان آن فرارسیده است که سرزمین مقدس خود را با پراکندن بذر صلح و آشتی و بخشایش خالصانه تطهیر کنید. هر فلسطینی صاحب نفوذ، از آموزگار گرفته تا روزنامه‌نگار از سیاستمدار تا رهبر جامعه باید پاکسازی ذهن صاف و بی‌آلایش کودکان را از فکر تجلیل و ستایش بمب‌گذاران انتحاری بر خود فرض بدانند، باید از برخورد دوگانه صحبت از صلح در یک مکان و تبلیغ نفرت در جای دیگر پرهیز کند؛ باید ارزشها و فواید صلح و زیانها و خسارات جنگ را به

کودکان مدرسه‌ای آموزگار دهد، و در نهایت باید چرخه خشونت را درهم بشکنند. مارتین لوتر کینگ، مقتدای بزرگ فکری ملت آمریکا، در این باره گفته‌ای دارد «قانون قدیمی چشم در برابر چشم سرانجام همه را کور خواهد کرد».

به عقیده من دستاوردهای شما در طول پنج سال برقراری صلح، به مراتب از چهل و پنج سال جنگ بیشتر بوده است. من فکر می‌کنم آنچه امروز انجام می‌دهیم یعنی همکاری با یکدیگر برای برقراری امنیت با حصول دستاوردهای آتی و دگرگونیهای قلبی به بار خواهد نشست. و اطمینان دارم که همکاری ما در مبارزه با تروریسم، همان طور که شما تأکید کرده‌اید، بدون پاداش باقی نخواهد ماند. تروریسم را باید بخشی از تاریخ گذشته قلمداد کرد که هرگز در چشم انداز آینده جایی ندارد.

اجازه بدهید این مطلب را به صراحت اعلام دارم: قطع نظر از شدت حزن و اندوه یا دامنه و عمق یک جراحات، هیچ توجیهی برای کشتاری بی‌گناهان وجود ندارد.

آقای رئیس، شما یک بار در کاخ سفید گفته بودید هیچ مادر اسرائیلی نباید از دیرآمدن فرزند خود به خانه، نگرانی به دل راه دهد، کلام شما بسیاری را تحت تأثیر قرار داده است، شما در سخنان امروز نیز بر این مطالب صحه گذاریدید، ما باید این کلمات را با کوله باری مملو از واقعیات، در اذهان آحاد مردم در اسرائیل و فلسطین بپرورانیم.

من شخصاً ضرورت تحقق این امر را، بیش از هر چیز احساس می‌کنم، چون همواره عملکرد عده‌قلیلی می‌تواند وجهه اکثریت را واژگون جلوه دهد. ما خود چند بار شاهد این امر بوده ایم؟

این رویداد چند بار برای ما اتفاق افتاده است؟ ما همه می‌دانیم ایده مساوی دانستن فلسطینیان به طور اخص و اسلام به طور اعم، با واژه تروریسم تا چه حد نادرست و اشتباه است. یا سخن راندن از مناقشه بنیادین میان اسلام و غرب تا چه اندازه بی‌پایه و اساس به شمار می‌رود. در نظر اکثریت بیش از یک میلیارد مسلمان جهان، تسامح و تحمل عقاید از اصول ایمان و به همان اندازه تروریسم هجوکننده ایمان به خداوند است.

امیدوارم، از این پس آمریکا را دوست خود بدانید. من تلاش کرده‌ام درباره‌ی لزوم متقاعد ساختن ملت اسرائیل، درک رنج و آلام کودکان آنان، درک تاریخچه‌ی بیم و هراس و بی‌اعتمادی این قوم، دردهای آنان و عشق و علاقه به زندگی در محیطی امن، به صراحت و روشنی سخن بگویم، چون این تنها راهی است که یک دوست می‌تواند سخن بگوید و تنها شیوه‌ی حرکت به سوی آینده است.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی